

An aerial photograph of a river valley during sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm glow over the landscape. A river winds through the valley, with a bridge crossing it. The surrounding area is lush with green fields and trees, and a small town is visible in the foreground. The sky is filled with soft, colorful clouds.

VIDÉK KONFERENCIA 2021

A MAGYAR VIDÉK KUTATÁS BEMUTATÁSA

DR. PILLÓK PÉTER

SZÁZADVÉG

SZÁZADVÉG KONJUNKTÚRAKUTATÓ ZRT.

2021. NOVEMBER 4.

Amiről szó lesz...

Módszertan

Mobilitás

Elégedettség

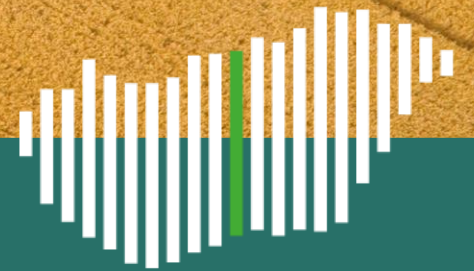

Percepció

MÓDSZERTAN

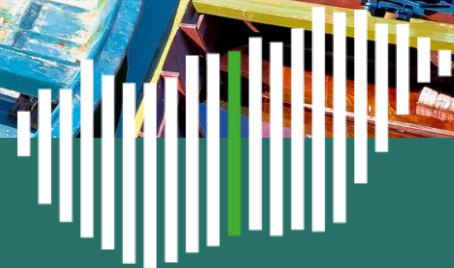
- **előzmények**
 hazai szociológiában: hangsúlyos szerep a falvak, a falusi közösségek, a vidék tanulmányozása
- **népi írók**
 vidéki népesség életkörülményeinek felmérése és megismertetése
- **diktatúra alatt**
 Kádár-rendszer második felében közeledés a nyugati diskurzusokhoz
- **rendszerváltás**
 kezdetben a városok és centrum térségek vizsgálata, majd 2010 után a vidékkutatás kitüntetett szerephez jutott

A kutatás célja egy, a vidék **népességmentartó erejének** növelését és a **magyar falvak prosperitását** támogató stratégiai **döntéshozó** tanulmány létrehozása a magyar vidék társadalmának speciális helyzetének mélyebb megértése révén.

- kérdőíves felmérés CATI módszerrel
- magyar felnőtt lakosság, 60.000 fő
- 20 perces kérdőív
- 2020. szeptember 23. és december 11.
- KSH 2016-os mikrocenzus (nem, kor, iskolai végzettség, településtípus, régió)
- 18 online fókuszcsoport
- életkor, végzettség és lakhely mint szervezési szempontok

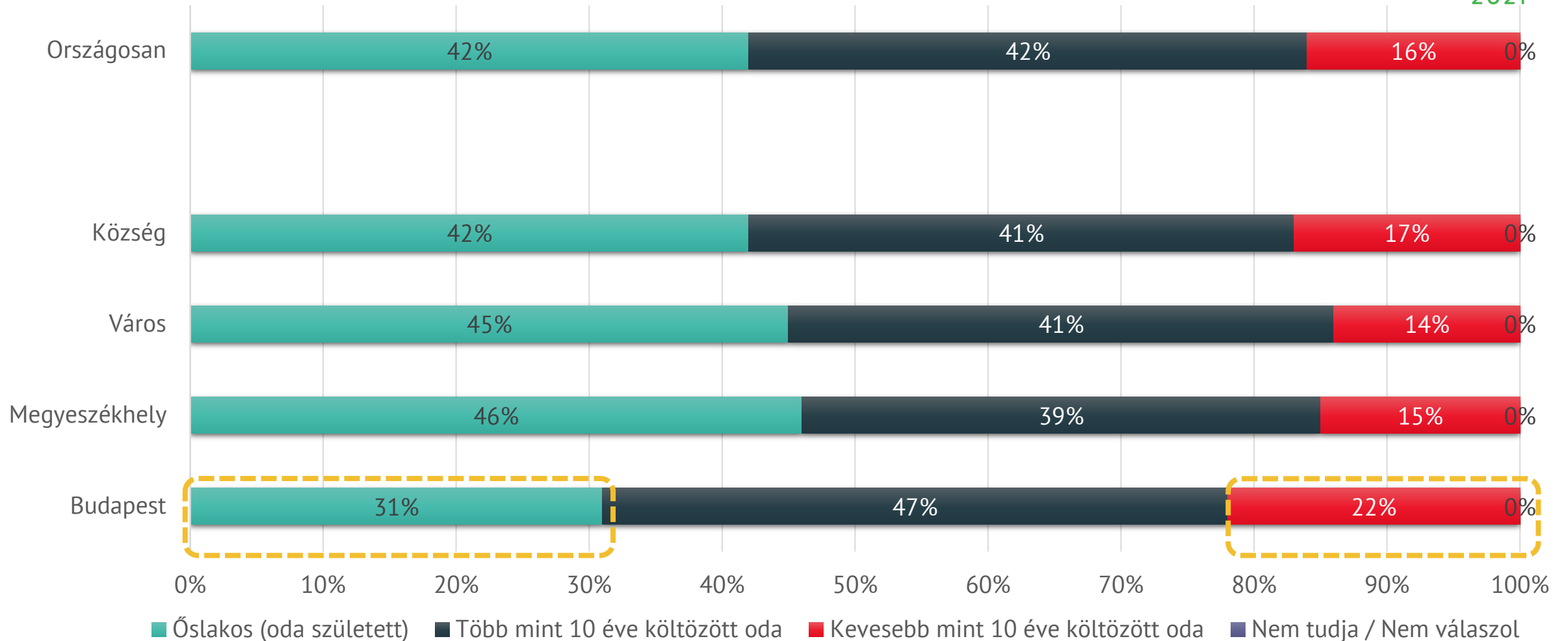

LAKHELYVÁLTOZTATÁSI HAJLANDÓSÁG

A beköltözöttek alkotják a többséget

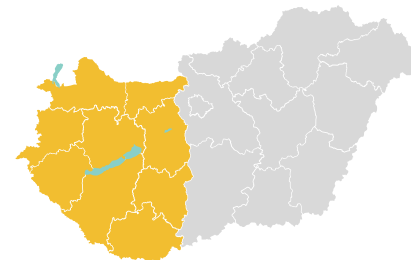
Azon a településen (abban a kerületben), ahol Ön él, Ön...? (%)

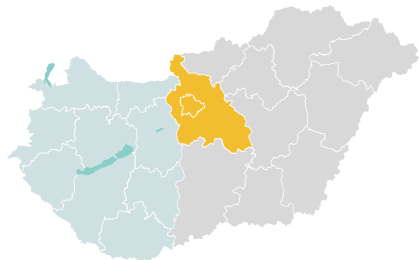
Őslakosok és beköltözöttek

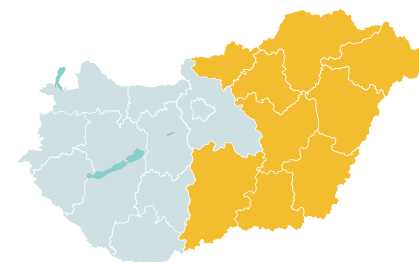
Régióként a
községekben aránylag
kevesebb az őslakos, mint
a városokban.

Nyugat-Magyarországon a
megyeshékhelyeken a
legmagasabb az
őslakosok aránya.

Közép-Magyarországon a
legmagasabb azok aránya, akik
kevesebb mint 10 éve
költöztek oda (minden
településtípusban).

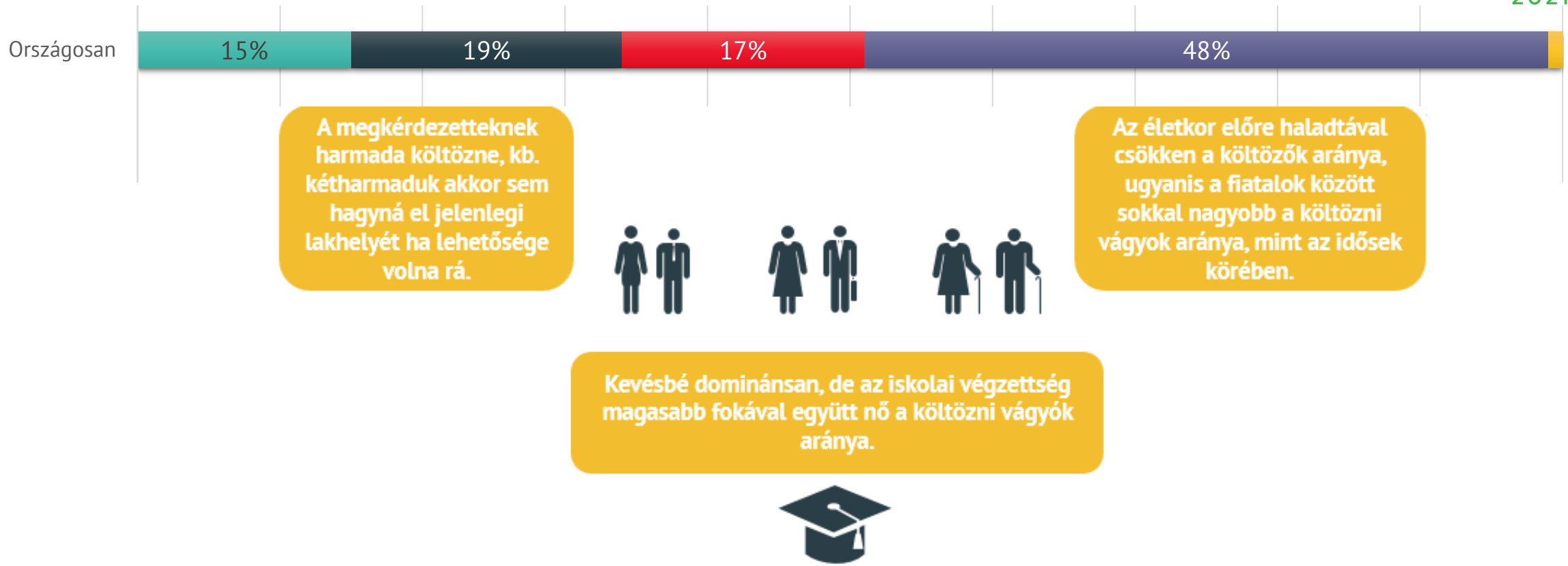

Kelet-Magyarországon a
legmagasabb a helyben
születettek aránya (minden
településtípusban).

A többség nem foglalkozik a költözés gondolatával

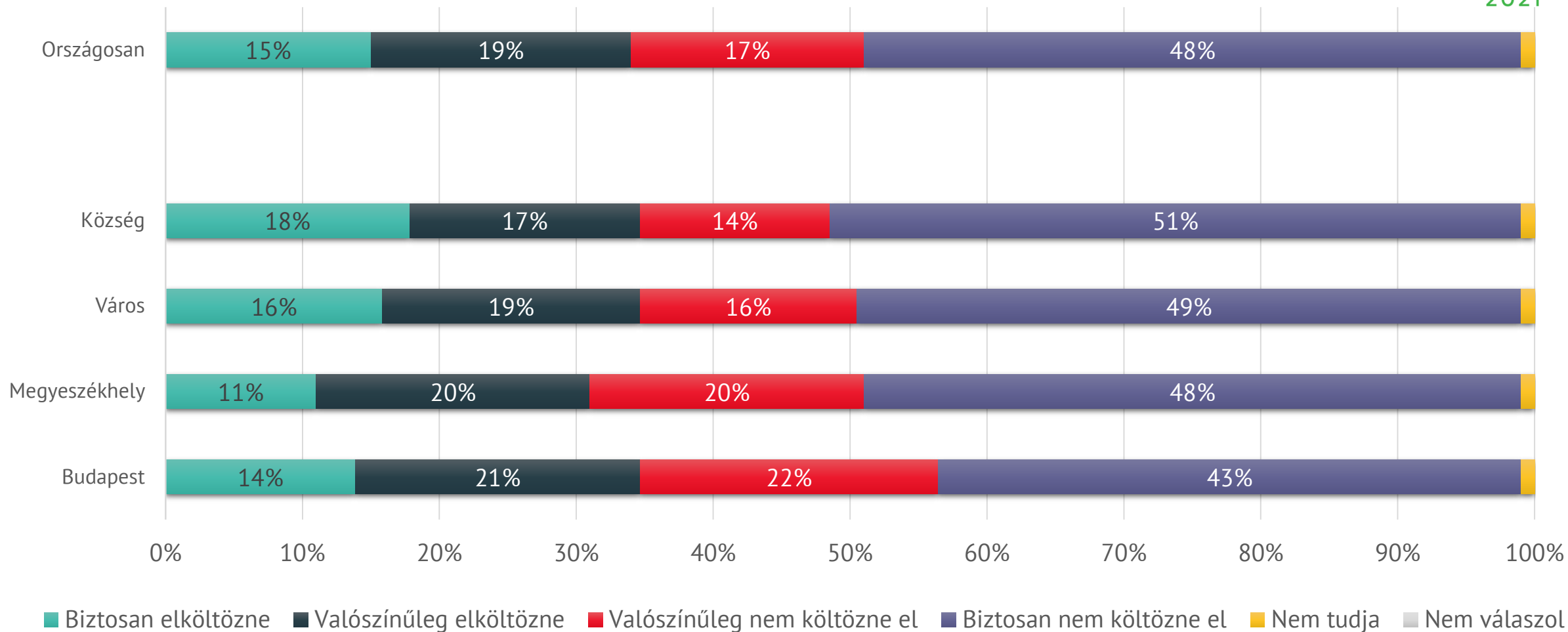
Ha lehetősége lenne elköltözni onnan, ahol jelenleg életvitelszerűen él, Ön...?

■ Biztosan elköltözne ■ Valószínűleg elköltözne ■ Valószínűleg nem költözne el ■ Biztosan nem költözne el ■ Nem tudja ■ Nem válaszol

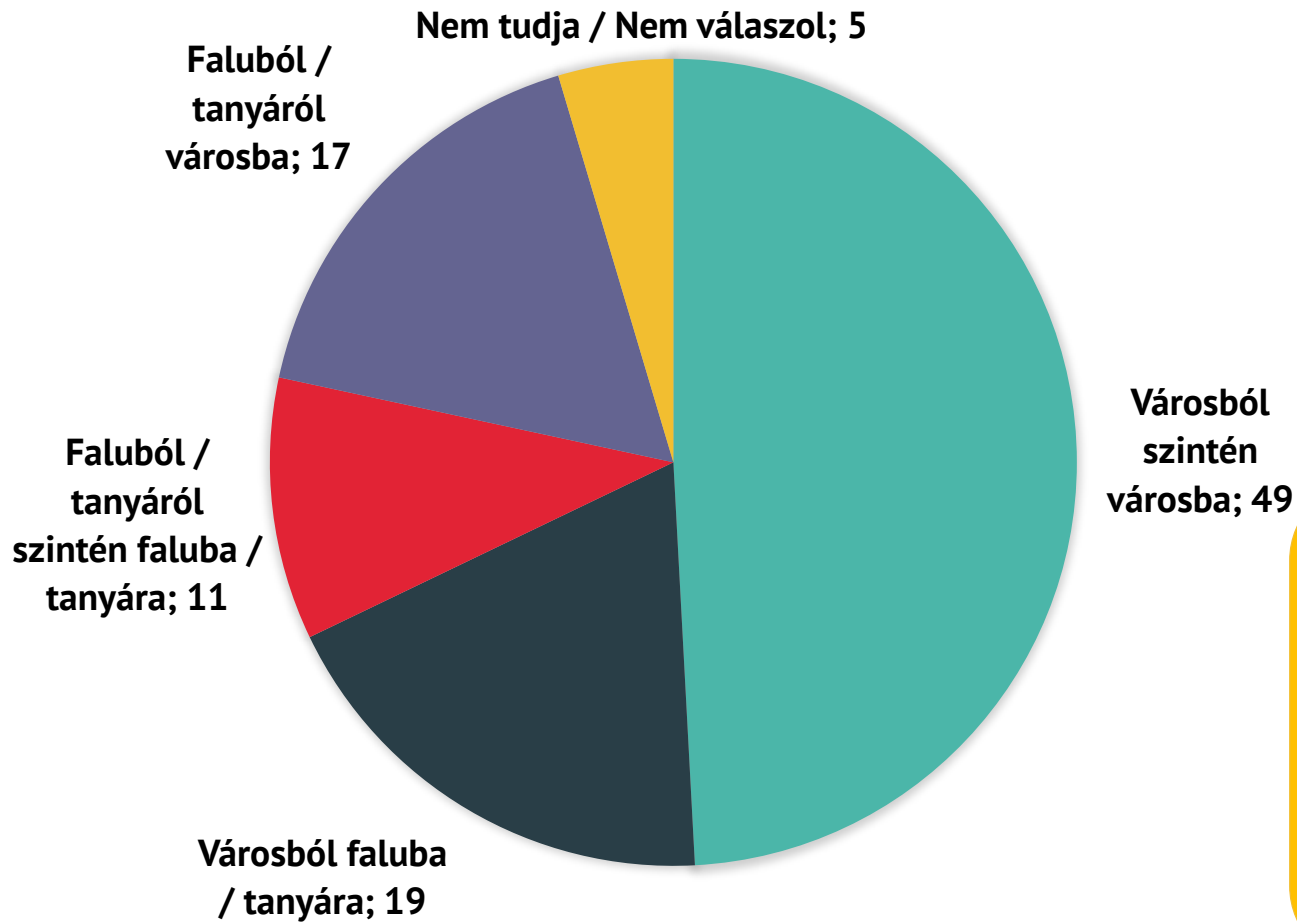
A többség nem foglalkozik a költözés gondolatával

Ha lehetősége lenne elköltözni onnan, ahol jelenleg életvitelszerűen él, Ön...?

Többen költöznének városból falura

Hova költözne Ön az alábbiak közül? (%)

Magasabb végzettség

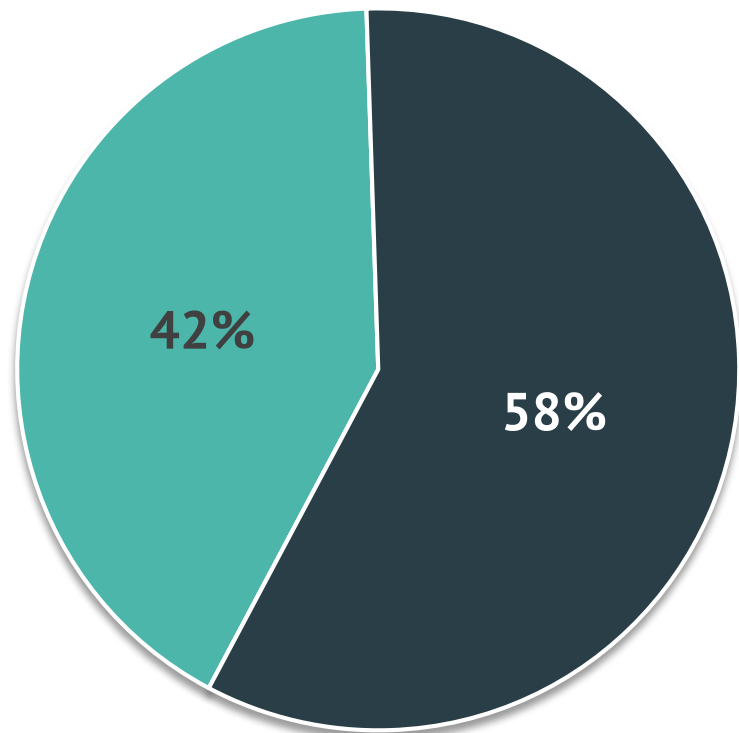
A városlakók nagyobb arányban költöznének városból városba
Csökken a városból falura/tanyára költözők aránya

Életkor

Az idősebb korcsoportoknál csökken a városból városba költözők aránya, nő a falura/tanyára költözők aránya

Konkrét költözési hajtóerők

A következők közül mi az, amiért Ön hajlandó volna elköltözni jelenlegi lakóhelyéről? – több válasz lehetséges, említések aránya (%)

■ Nem hajlandó elköltözni ■ Hajlandó elköltözni

A következők közül mi az, amiért Ön hajlandó volna elköltözni jelenlegi lakóhelyéről? – több válasz lehetséges, említések aránya (Akik hajlandók elköltözni, %) (Bázis: 34992)

Konkrét költözési hajtóerők

Vidékiesebb területre való költözés vágya

- Budapesten dominánsabb
- magasabb végzettségűek körében magasabb

Családi okok és a karriertervek

- kisebb eltérésekkel minden településtípusnál jelen volt
- végzettség emelkedésével egyre fontosabbak

Vidékre költözés a városban élők szemével:

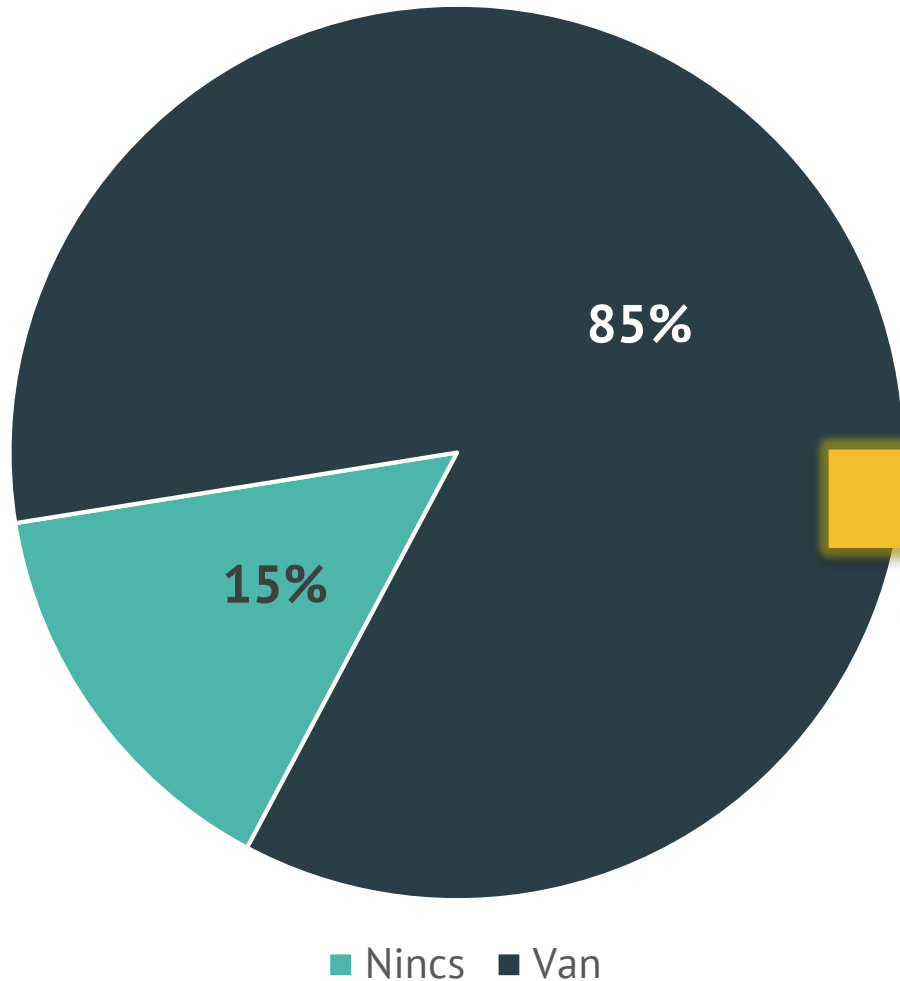
- leginkább a nyugalom, a családalapítás, a vidéki idill képe motiváló
- városi környezet egyik legmarkánsabb vonzereje, hogy mind a munka (megélhetés) mind pedig a szórakozás területén kiemelten jó lehetőségeket biztosít
- a nagyobb távolságokból fakadó ingázás tartja vissza a vidékre költözéstől
- a költözéskor elsősorban az agglomerációba költöznének az ingázás idő terhének minimalizálása miatt

„Az önfenntartás. Nem vagy annyira kiszolgáltatott, mint a tömbházban élő városi.”

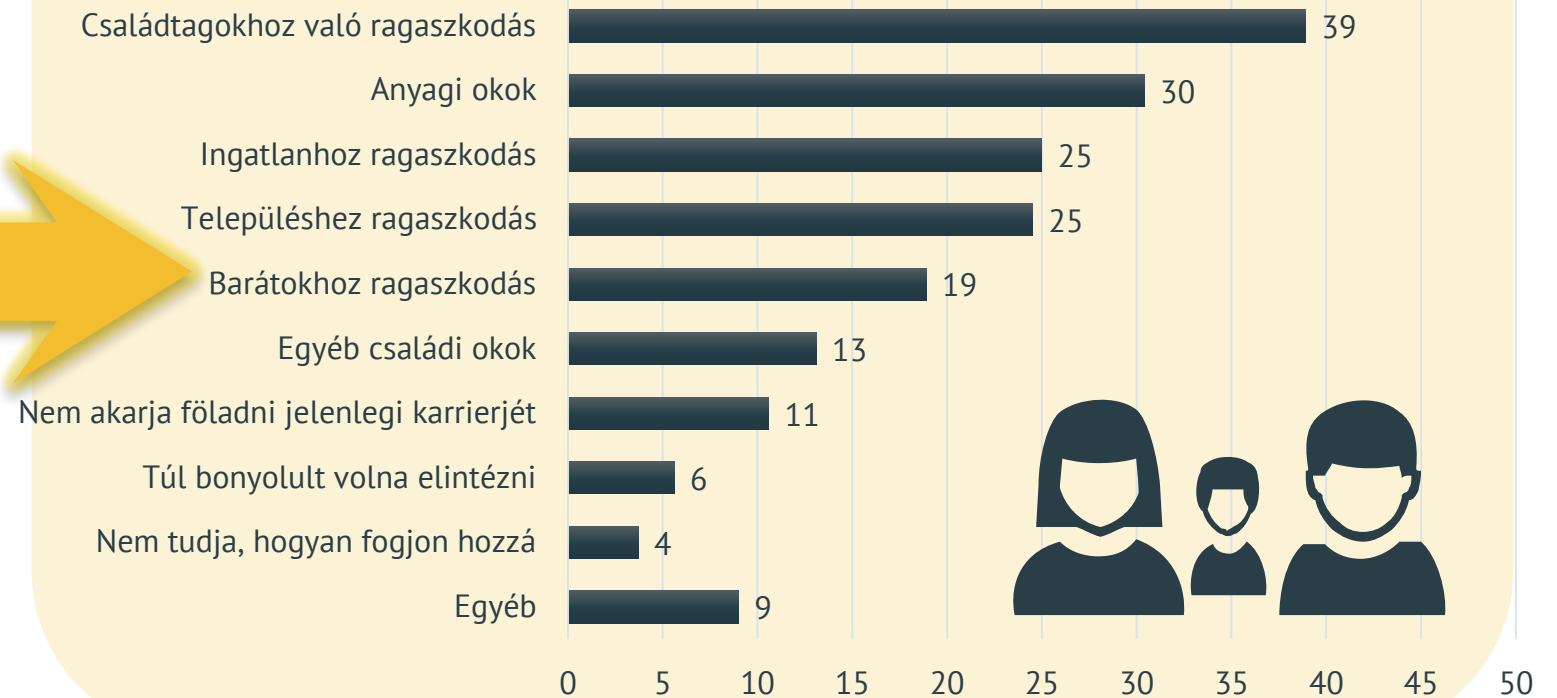
„Ha ott kimentem a folyosón vagy az utcán voltam, itt meg, ha ki is megyek, a kertemben találom magam.”

A családi kapcsolatok a legnagyobb visszatartó erő

Van ami visszatartja attól, hogy
elköltözzön jelenlegi lakóhelyéről? (%)

A következők közül mi az, ami visszatartja attól, hogy elköltözzön jelenlegi lakóhelyéről? – több válasz lehetséges, említések aránya (Akik hajlandók elköltözni, %) (Bázis: 51178)

A mobilitás visszatartó erői

A következők közül mi az, ami visszatartja attól, hogy elköltözzön jelenlegi lakóhelyéről?

A barátokhoz való ragaszkodás fontossága párhuzamosan emelkedik a végzettség szintjével.

Általánosságban elmondható, hogy a családtagokhoz való ragaszkodás volt minden végzettségi kategóriában a legdominánsabb (családcentrikus társadalom).

A családi okok fontossága a községek felé haladva veszít jelentőségéből.

A karrier Budapest felé haladva felértékelődik (nagyváros adta lehetőségek).

„Aki városban lakik, annak lényegesen nagyobb költségvetéssel kell bírnia, hogy a városban fenn tudja magát tartani.”

Budapesttől távolodva egyre fontosabb az ingatlanhoz való ragaszkodás.

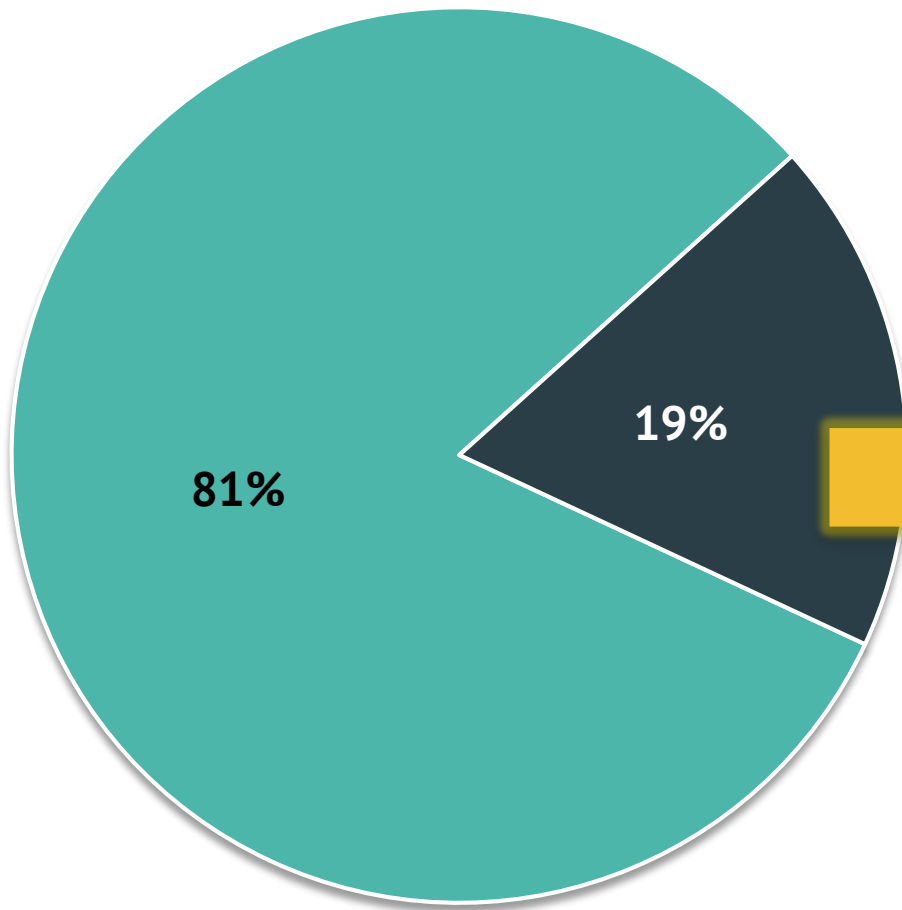

Budapesten a legmagasabb az anyagi okok miatt immobilisak aránya.

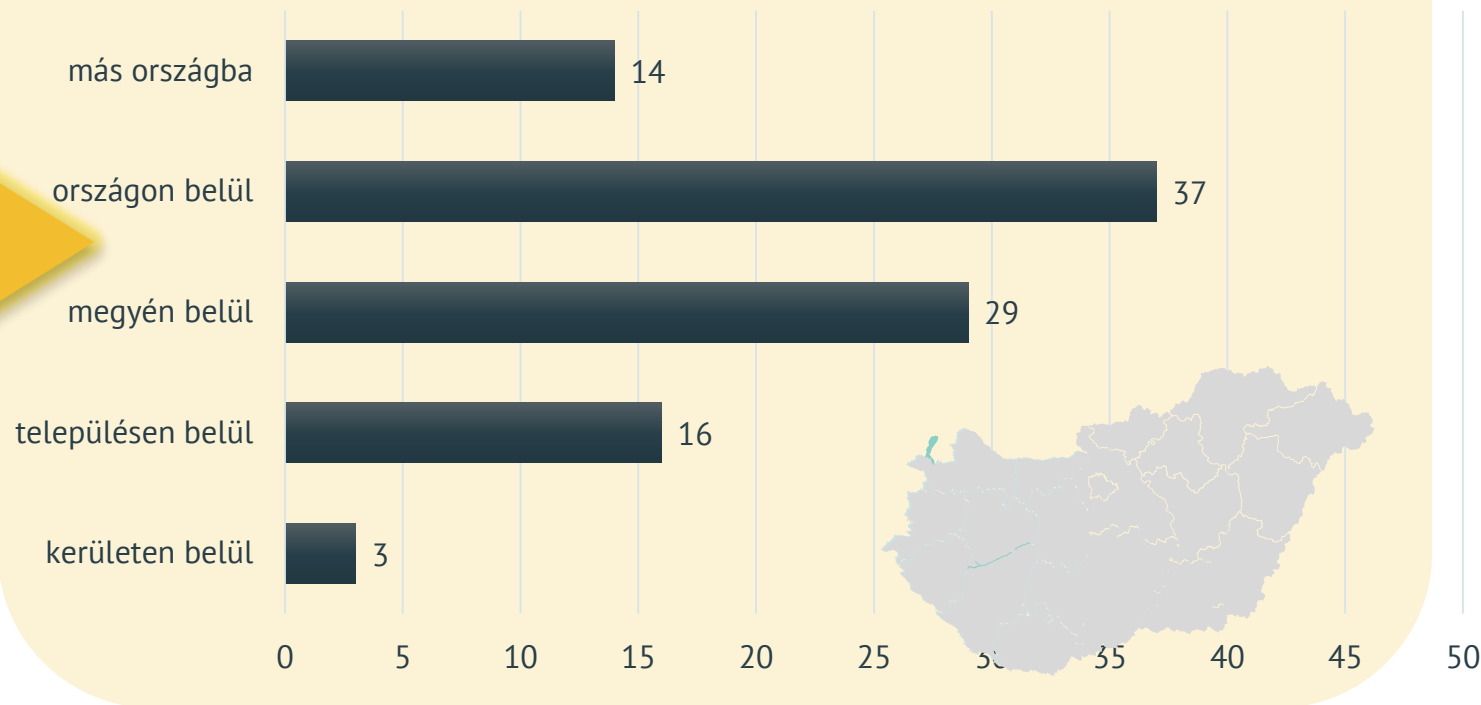
A lakosság közel ötöde tervez valóban lakóhelyváltást

Az előbbiektől függetlenül várható-e, hogy a közeljövőben elköltözik onnan, ahol jelenleg életvitelszerűen él? (%)

■ Nem ■ Igen

Az előbbiektől függetlenül várható-e, hogy a közeljövőben elköltözik onnan, ahol jelenleg életvitelszerűen él? (Csak azok akik elköltöznének, %) (Bázis: 10693 fő)

Budapesten a legnagyobb a költözési potenciál

Az előbbiektől függetlenül várható-e, hogy a közeljövőben elköltözik onnan, ahol jelenleg életvitelszerűen él?

Az életkori csoportok közül a fiatalok esetében van egyedül egy jelentős kiugrás, a kor előre haladtával radikálisan esik a költözők aránya.

Budapesten regisztrálható a legnagyobb valódi költözési potenciál (22%), míg az egyre vidékiesebb településtípusok felé haladva ez csökken, községekben 17%.

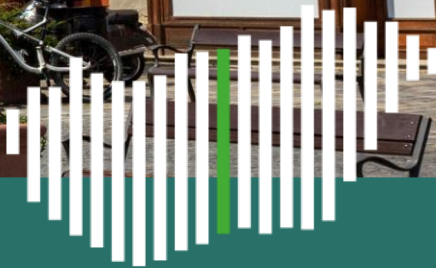
A középfokú, érettségivel rendelkezők nagyobb arányban terveznek költözni (25%), a legkisebb arányban pedig az alapfokú vagy érettségi nélküli középfokú végzettségűek (14%).

„Gyerekkorunkban is volt kutyánk, mert én falun nőttem föl, ezért szeretnék visszaköltözni.”

„Ahányszor kinyitottam a városban az ablakot, mintha megfulladnék. Kellett a zöld, a madár csicsérgés, a nyugalom. (...) Ez az őseim földje, és (...) végül azért döntöttünk így a férjemmel, mert itt szabadságban élhetünk.”

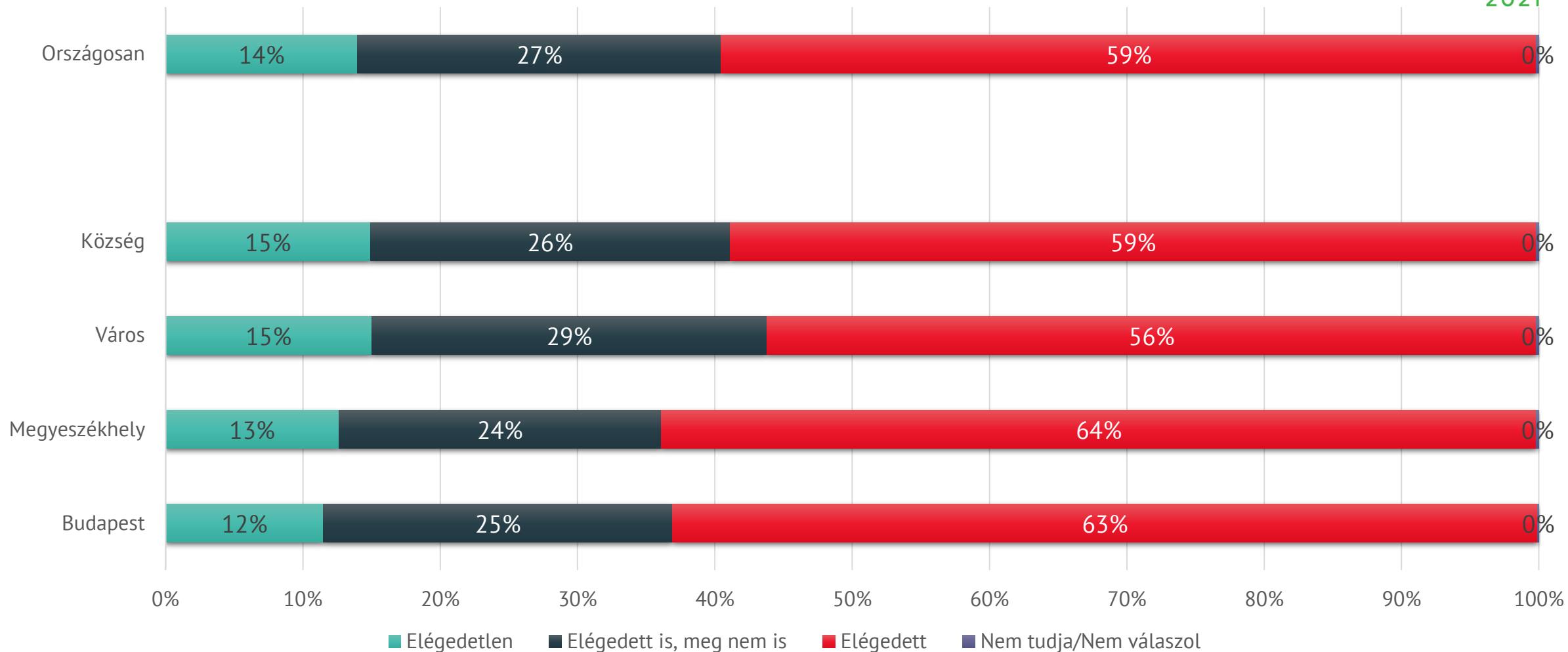

ELÉGEDETTSÉG

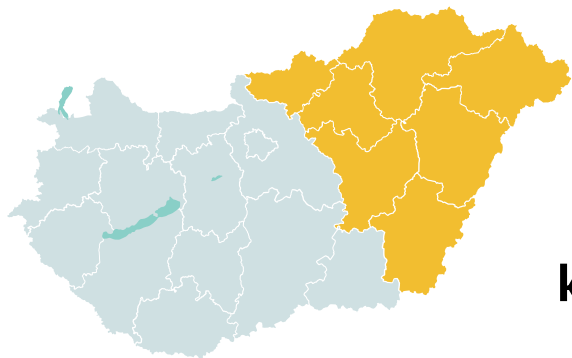

A többség elégedett a településsel, ahol él

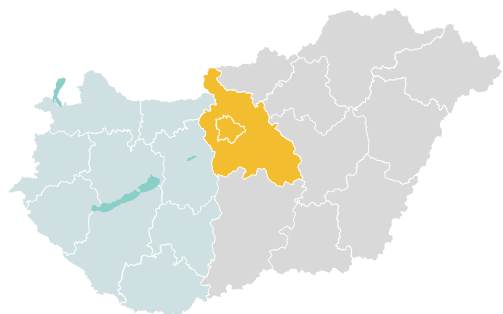
Összességében, mindent egybevetve mennyire elégedett azzal a településsel, ahol jelenleg él? (Településtípus, %)

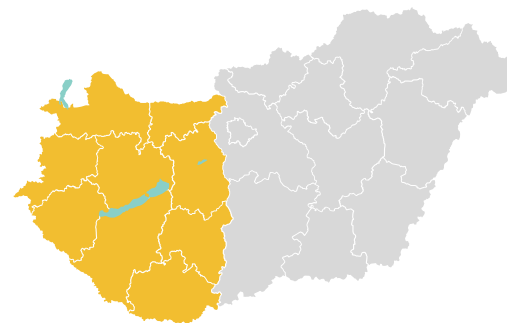
Elégedettség

A kelet-magyarországi régióban valamivel magasabb az elégedetlenek aránya, különösen a községekben és városokban.

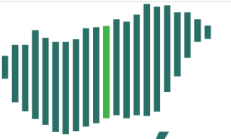

Közép-Magyarországon a községekben a legmagasabb az elégedettek aránya.

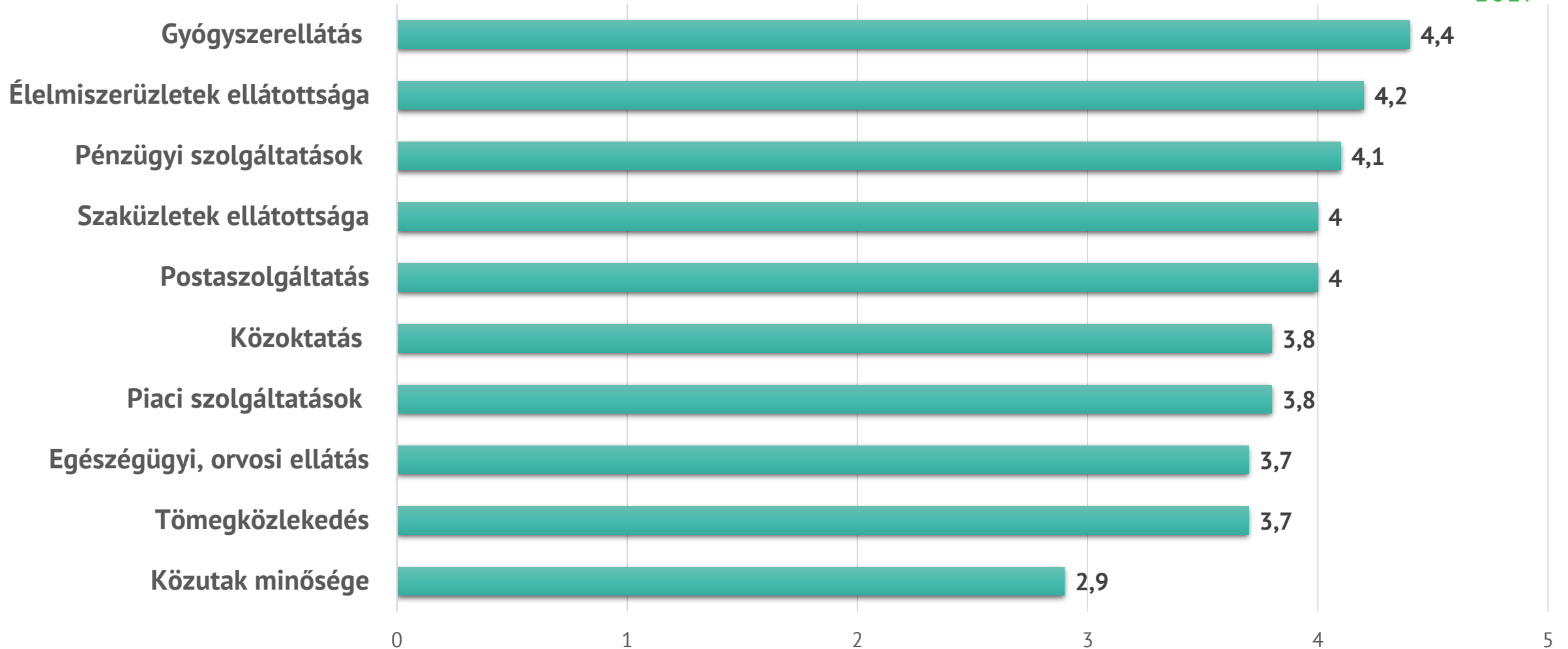
Nyugat-Magyarországon a megyeszékhelyeken legmagasabb az elégedettek aránya.

A közutak minőségével a legkevésbé elégedettek az emberek

VIDÉK
KONFERENCIA
2021

*Mennyire elégedett Ön a következőkkel a településen (vagy kerületben), ahol él?
(Átlag, 1 – 5-ig terjedő skálán)*

A gyógyszerellátást értékelték a legjobbra

A településtípus inkább meghatározó, mint a régió.

Az élelmiszerüzletek ellátottsága terén a régiók megyeszékhelyei, illetve Budapest rendelkezett a legmagasabb elégedettséggel, míg a nyugat-magyarországi községek a legalacsonyabbal.

A postaszolgáltatást Közép-Magyarországon rosszabbra értékelték, mint a másik két régióban.

A megkérdezettek egy része úgy ítéli meg, hogy a falvak elsődleges hátrányai közé a munkalehetőségek korlátozott száma, az orvosi ellátás és más közzolgáltatások (bank, posta) hiánya sorolható.

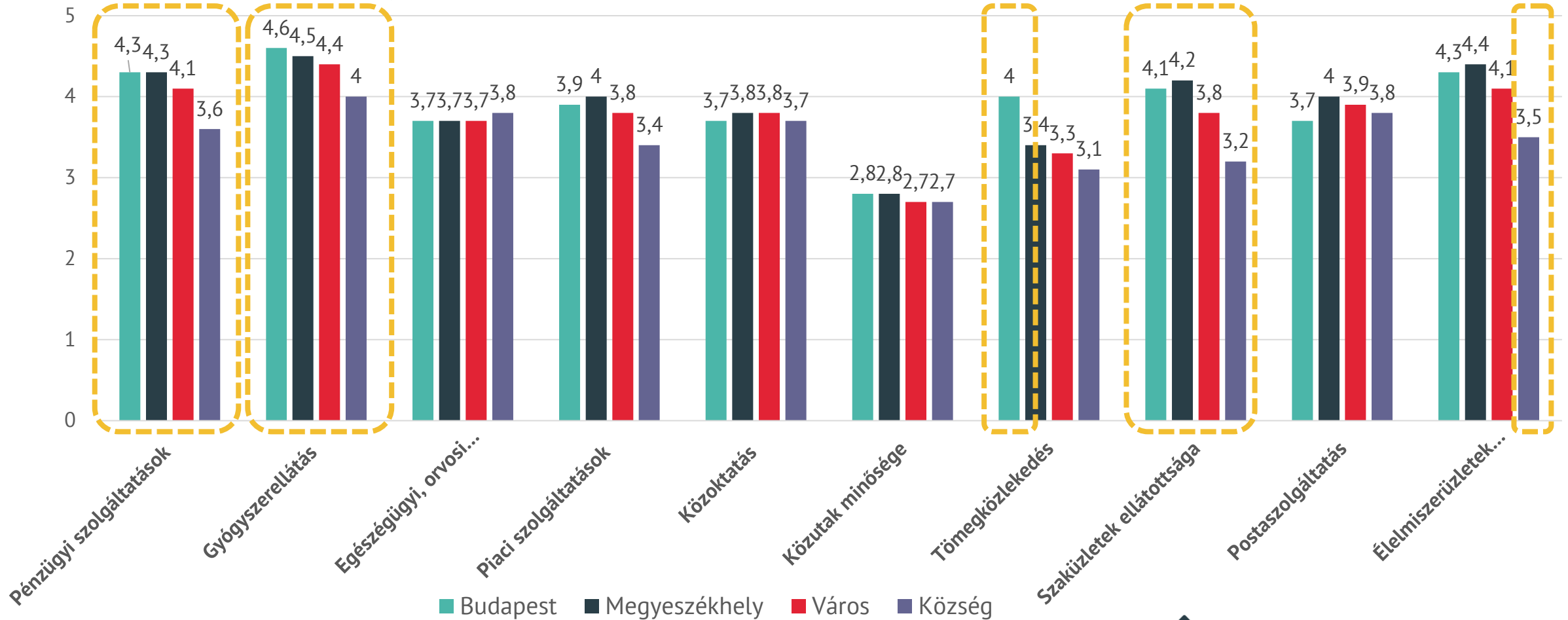
Éppen ezért a résztvevők szerint kiemelten fontos cél az infrastrukturális feltételek fejlesztése, amelyben egyaránt jelentős feladata van az államnak, az önkormányzatnak és maguknak a helyi közösségnek.

„Persze van amiből nincs olyan nagy merítés, de a falusi élethez ez hozzátartozik.”

„Általában a város mellett szól a szolgáltatások kínálata.”

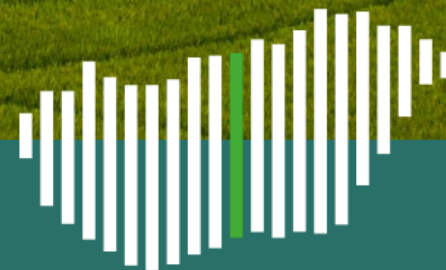
A pénzügyi szolgáltatások megítélésében vannak a legnagyobb különbségek

Mennyire elégedett Ön a következőkkel a településen (vagy kerületben), ahol él? (Településtípus, Átlag, 1-5-ig terjedő skálán)

VIDÉK PERCEPCIÓ

Pozitív érzések, asszociációk az elsődlegesek

Amikor a magyar vidékre, falvakra gondol, a következők közül Önben mely érzések merülnek fel? (%)

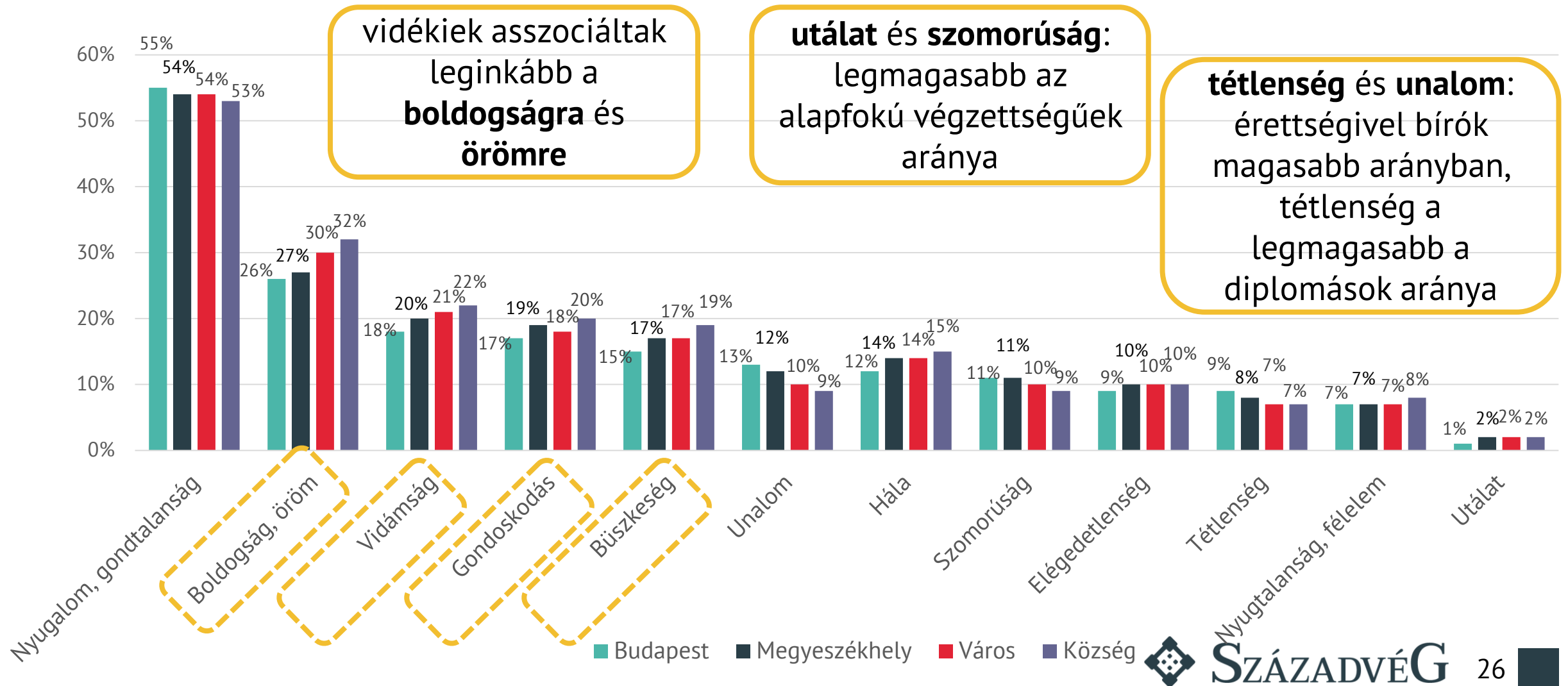

„Talán azért is, mert sokáig városban laktam és nagyon nem szerettem... én a szabadságot, a nyugalmat, a csendet szeretem.”

„A nyugalom és a csend jut eszembe, ezek a fő szempontok, ezért is jöttem ide a városból.”

A nyugalom és gondtalanság képzete dominál a vidék kapcsán

Amikor a magyar vidékre, falvakra gondol, a következők közül Önben mely érzések merülnek fel?
(Településtípus, %)

Spontán asszociációk

lassabb életvitel
csend
jó levegő
béke
önellátás
természetközelség
közvetlen, szoros emberi kapcsolatok

kényelem
könnyű közlekedés
jó ellátottság
munka-, szórakozási, kulturális és
oktatási lehetőségek
magas minőségű egészségügyi ellátás

rosszabb közlekedés
munkalehetőség hiánya
kevesebb bolt és szolgáltatás
kulturális program lehetőségek hiánya
szórakozási lehetőségek hiánya
oktatási, képzési lehetőség hiánya
minőségi egészségügyi ellátási
lehetőség hiánya

zsúfoltság
zaj
lég- és fényszennyezés
rossz higiénia állapotok
zöld felületek hiánya
emberi közvetlenség hiánya
rohanás

A fókuszcsoport interjúk alapján

An aerial photograph of a river valley during sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm glow over the landscape. A river winds through the valley, with a bridge crossing it. The surrounding area is lush with green fields and trees, and a small town is visible in the foreground. The sky is filled with soft, colorful clouds.

VIDÉK KONFERENCIA 2021

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

